

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina nuo 1948 m.

KETVIRTADIENIS

Nr. 139(4179)

Anykščiai,

1980 m. lapkričio mėn. 27 d.

Kaina 2 kap.

PARTIJOS RŪPESTIS — LIAUDIES GEROVĖS KĖLIMAS

Iš Lietuvos KP Centro Komiteto
plenumo

Balglas! dešimtas! penkmetis. Kuo jis buvo reikšmingas Tarybų Lietuvos darbo žmonėms? Klek per tą laiką nuveikta vystant liaudies ūkį, keliant darbo žmonių gerovę?

Apie tai buvo plačiai kalbama lapkričio 24 d. įvykusiame Lietuvos KP Centro Komiteto plenumo, kuris apsvaistė respublikos partinės organizacijos uždavinius šiuo tinkamu su TSKP CK 1980 m. spalio plenumo nutarimais, TSKP CK Generalinio Sekretoriaus, TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko draugo L. Brežnevo kalboje, pasakytose šio plenumo, išskirtais nurodymais. Pranešimą padarė Lietuvos KP Centro Komiteto pirmasis sekretorius P. Griškevičius.

Lietuvos TSKP CK plenumas taip pat išklaušė respublikos Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotojo, Valstybinio plano komiteto pirmininko A. Drobnio ir finansų ministro R. Sikorskio pranešimus apie 1981 metų Lietuvos TSR valstybinio ekonominio ir socialinio vystymo plano bei valstybinio biudžeto projektus ir iš esmės pritarė šioms projektams.

Plenumo pažymėta, kad dešimtojo penkmečio metais Tarybų Lietuvos, kaip ir visos šalies, ekonomika pakilo į naują lygį tiek kiekybiškai, tiek ir kokybiškai atžvilgiu. Realiosios pajamos vidutiniškai vienam gyventojui per penkerius metus padidėjo 19 procentų, darbininkų ir tarnautojų mėnesinis darbo užmokesčio vidurkis — beveik 17 procentų, kolūkiečių darbo apmokėjimas — 20 procentų. Respublikos miestuose ir kaimuose bus pastatyta 9,6 milijono kvadratinį metrų bendro ploto gyvenamųjų namų. Tai leidžia pagerinti butų sąlygas 750 tūkstančių žmonių. Pramonės produkcijos gamyba respublikoje palyginti su devintuoju penkmečiu padidės maždaug 28 procentais, o darbo našumas — 17 procentų.

Iš penkerių pastarųjų metų tikėtai dvejis galima laikyti palyginti patankiais respublikos žemės ūkiui. Bet ir tokiais sąlygomis bendrosios produkcijos gamybos metinis vidurkis visu kategorijų ūkiuose palyginti su atitinkamu devintojo penkmečio rodikliu pagal išankstinius anksčiau paminėtus padidėjo 5,5 procento, grūdų — 16, mėšos — beveik 7, pieno — 5,7, kiaušinių — 15,4 procento.

Nacionalinio ūkio prie-

augis per penkmetį sudarė beveik 700 milijonų rublių. Kapitaliniai įdėjimai į liaudies ūkį sieks 8,1 milijardo rublių. Liaudies ūkio pagrindiniai gamybiniai fondai padidės 4,2 milijardo rublių.

Tačiau vystant respublikos liaudies ūkį būta ir trūkumų. Nors respublikos pramonė šį penkmetį apskritai viršijo metinius planus, bet kai kurie susivienijimai ir įmonės atsilieka nuo produkcijos ir pelno didinimo, savikainos mažinimo penkmečio užduočių. Dėl sunkių oro sąlygų per pastaruosius trejus metus ir ypač šiemet, taip pat dėl nepakankamai rezultatyvaus darbo ne visiškai įvykdyti kai kurių augalininkystės ir gyvulininkystės produkcijos rūšių gamybos planai.

Lietuvos TSR ekonominio ir socialinio vystymo plano projektas 1981 metams, patvirtė plenumo dalyviai, numato likviduoti silpnąsias vietas ekonomikoje ir toliau kelti liaudies gerovę. Nacionalines pajamas planuojama padidinti 5,2 procento. Pramonės gamyba padidės 4,6 procento, o bendroji žemės ūkio produkcija palyginti su ta, kurios tikimasi šiais metais, — 12,7 procento.

Pirmą kartą 1981 ir vėlesniųjų metų planuose bus skiriama geresniam gyvenimui aprūpinimui maisto produktais, kitaip sakant, — žemės ūkio produktų gamybos didinimui. Kaip žinia, siekiant spartinti žemės ūkio vystymo tempus, TSKP CK spalio plenumas patvirtino principinę liniją: ir ateityje skirti šiai šakai didelius kapitalinius įdėjimus bei materialinius išteklius, aprūpinti ją tobulėse technika. Tuo pat metu reikia smarkiai padidinti reiklumą, kad skiriamos lėšos būtų naudojamos sumaniai, duotų kuo didžiausią naudą.

1981 metų plano projekte žemės ūkio darbuotojams keliami nelengvi uždaviniai. Jų sudėtingumą pirmiausia nulemia tai, kad nuo pat metų pradžios teks susidurti su neigiamais nepalankių šio rudens oro sąlygų padariniais. Kai kuriuose rajonuose liko neįvykdyti žiemkenčių sėjos planai, ne visur pavyko laiku suarti iš rudens visas dirvas. Mažiau ištirta organinių ir mineralinių trąšų. Todėl daugelyje ūkių gerokai padaugės pavasario lauko darbų. Plenumo dalyviai paragino, kad ūkims būtų tinkamai pasruošta.

Svarbiausias uždavimas, pabrėžta plenumo, tebėra di-

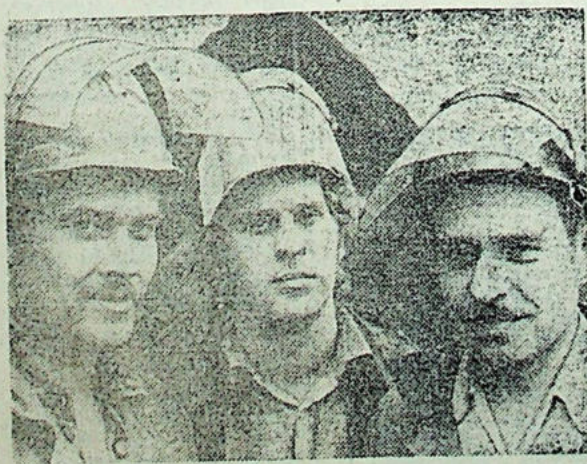
dinti grūdų gamybą. Galimybės plėsti javų plotus respublikoje yra ribotos, todėl svarbiausia — didinti derlingumą.

Pribrėdo reikalas, kalbėjo plenumo dalyviai, išskirti klausimą dėl bulvių auginimo. Praeityje buvo padaryta klaidų specializuojant ir koncentruojant šios kultūros auginimą. Dabar išaiškėjo, kad daugumoje ūkių buvo nepateisinamai jų atsisakyta. Padėti reikia skubiai ir ryžtingai taisyti.

Svarbi problema tebėra pašarų gamyba. Nors šiais metais šiek tiek daugiau sukaupta etamblių ir sultingųjų pašarų, įvykdytas šieninio gamybos planas, bet nė vienas dešimtojo penkmečio metais nepavyko įvykdyti šieno, siloso ir pašarinių šakniavaisių gamybos užduočių. Būtina iš pagrindų pakeisti pažūrą į žolės naudmenas. Respublikoje kultūriniai pasėliai pašarui ir sėtinės žolės užima 45 procentus visų žemės ūkio naudmenų. Tačiau bloga yra tai, kad daugelyje ūkių šie plotai labai prastai naudojami.

Nerimą kelia padėtis pieno gamyboje. Prilūžiai tebėra žemė, daugelyje rajonų labai žemas pieno prekinumas.

aukščiau 2 pusl.

Panevėžio autokompresorių gamyklos kolektyvas jau rugsėjo mėnesį raportavo įvykdęs dešimtojo penkmečio užduotis. Kas trečią gamykloje pagamintą autokompresorių žymi garbingas kokybės penkiabūris.

Šiemet respublikos žemdirbiai gavo atsarginių dalių iš Panevėžio autokompresorių gamyklos daugiau kaip už 10 milijonų rublių.

NUOTRAUKOJE: antrojo liejimo cecho pirmąjį metalo užpylėjų brigada (iš kairės) F. Aleliūnas, J. Karaliūnas ir brigadininkas komunistas V. Kolalis.

A. Sabaliausko nuotr. (ELTA)

KOKYBIŠKAI PARUOŠKIME DARBAMS ŽEMĖS ŪKIO TECHNIKĄ

Anykščių rajono „Svyturio“ kolūkio mechanizatorių,
inžinerijos technikos darbuotojų

SOCIALISTINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

dėl technikos paruošimo 1981 metų darbams

Įgyvendindami TSKP XXV suvažiavimo nutarimus, „Svyturio“ kolūkio kolūkiečiai dešimtojo penkmečio metais, lyginant su devintuoju penkmečiu, vidutinę metinę grūdų gamybą padidino 5 procentais. Mūsų kolūkio žemdirbių pastangos susilaukė aukšto įvertinimo: šiemet kolūkiui buvo suteiktas aukštos žemdirbiystės kultūros ūkio vardas.

Nepalankiomis šių metų sąlygomis kolūkyje iš kiekvieno hektaro buvo prikulta po 20,1 centnerio grūdų. Įvykdyta cukrinę runkelių pardavimo valstybei šių metų ir penkmečio užduotis. Be didesnių nuostolių laiku sudorotas pašarinis kultūrų derlius. Tai pasiekta visų kolūkio mechanizatorių, laukininkystės darbininkų ir talkininkų bendromis pastangomis. Lauko darbų spartą nulėmė tai, kad technika praėjusią žiemą buvo kruopščiai suremontuota, gerai paruošta darbymečiui. Etaloninio traktoriaus dienos išdirbis kolūkyje pasiekė 8,4 sutartinio hektaro. Ypač šauniai padirbėjo mechanizatoriai — darbo pirmūnai Valentinus Jucius, Vytautas Zemaitis ir Antanas Gražys, per šiuo metų 10 mėnesių atlikę darbų, prilygstančių 2912 — 1196 sutartiniais hektarams. Vytautas Zemaitis kombainu SK-5 prikūlė 453 tonas grūdų. Laiku pradėję ruošti remonto sezonui, kolūkio mechanizatoriai išdektavo javų kombainus ir kitas sudėtingas mašinas, o remonto reikalingus mazgus ir agregatus pristatė į rajoninio gamybinio susivienijimo keitimo punktą.

Siekdami deramai sutikti TSKP XXVI suvažiavimą ir pritardami Moldavijos TSR, Altajaus krašto ir Krymo srities bei Rokiškio rajono ūkių, Valstybinio gamybinio techninio žemės ūkio aprūpinimo komiteto organizacijų mechanizatorių ir inžinerijos-technikos darbuotojų kreipimuisi laiku ir gerai paruošti technika 1981 metų darbams, mes įsipareigojame:

paruošti technika tinkamam laikymui žemės sąlygomis ir ją rūpestingai saugoti; iki sausio 1 dienos paruošti darbams 60 procentų javų kombainų, visas žemės dirbimo ir sėjos mašinas;

iki TSKP XXVI suvažiavimo atidarymo dienos paruošti darbams 90 procentų traktorių, o iki balandžio 1 d. baigti tvarkyti juos visus;

paruošti darbams augalų apsaugos, trąšų įterpimo ir paskleidimo mašinas iki kovo 1 d., šienavimo techniką — iki gegužės 1 d., o javų ir cukrinių runkelių doravimo — iki liepos 1 d.;

sudaryti remontininkų grandis, užtikrinti geras jų darbo ir buities sąlygas, organizuoti veiksmingą socialistinį lenktyniavimą, didelį dėmesį skirti remonto darbų kokybei, kruopščiai patikrinti visas darbu paruoštas žemės ūkio mašinas;

plačiai taikyti pažangius remonto metodus, taupiai naudoti atsargines dalis, remonto medžiagas, elektros energiją ir kurą;

rudens-žiemos metu 6 traktorininkus perkvalifikuoti į aukštesnę klasę;

iki pavasario sėjos visiems galingsiems traktoriams paruošti plačialabius agregatus, sutvarkyti visas techninio aptarnavimo priemones ir kuro užpildymo agregatus;

etaloninio traktoriaus ir javų kombaino dienos išdirbį, lyginant su šiais metais, padidinti 5 procentais;

įrengti kolūkyje naują techninio aptarnavimo punktą su modernia plovykla, užbaigti mechanizacijos kiemo kompleksinį įrengimą ir sutvarkymą.

Laiku paruošti darbams ir gerai panaudoti techniką mus skatina TSKP Centro Komiteto spalio plenumo ir dešimtojo šaukimo TSRS Aukščiausiosios Tarybos ketvirtosios sesijos, LKP Centro Komiteto lapkričio plenumo nutarimai, kuriuose didelis dėmesys skiriamas tolesniam žemės ūkio vystymui, žmonių gerovės kėlimui.

Tikimės, kad mūsų iniciatyvai pritarė kiti rajono ūkių, žemės ūkio aptarnaujančių organizacijų ir remonto įmonių mechanizatoriai, inžinerijos-technikos darbuotojai ir išvystys planinį socialistinį lenktyniavimą dėl savalaikio ir kokybiško technikos paruošimo 1981 metų darbams, rūpestingo jos laikymo. Nuo technikos paruošimo kokybės žymia dalimi priklausys ateinančių metų derlius. Tad skirkime visas jėgas šiam svarbiam darbui.

Socialistiniai įsipareigojimai apsvaistyti ir priimti „Svyturio“ kolūkio mechanizatorių ir inžinerijos-technikos darbuotojų susirinkime

Pritarta švyturiečių iniciatyvai

Anykščių rajono LDT vykdomojo komiteto Žemės ūkio valdyba ir Žemės ūkio darbuotojų profesijos Anykščių rajono komitetas pritarė „Svyturio“ kolūkio mechanizatorių, inžinerijos-technikos darbuotojų iniciatyvai dėl žemės ūkio technikos paruošimo 1981 metų darbams.

Rajono ūkį ir žemės ūkį aptarnaujančių organizacijų vadovai ir profesijinių organizacijų komitetai įpareigoti organizuoti me-

chanizatorių, darbininkų ir inžinerijos-technikos darbuotojų socialistinį lenktyniavimą dėl savalaikio ir kokybiško žemės ūkio technikos paruošimo ateinančių metų darbams, laiku apibendrinti šio lenktyniavimo rezultatus ir plačiau taikyti materialinio ir moralinio skatinimo priemones technikos remonto darbuose, geriausiai padirbėjusiems mechanizatoriams ir remontininkams.

JIE PRIIMTI Į KOMUNISTŲ ŠEIMĄ

Šie metai įsimintini ir reikšmingi velimo fabriko „Spartakas“ techninio velinio formuotojai Tatjanai Trusovai. Darbo pirmūnei, pažymint V. Lenino gimimo 110-ąsias metines, įteiktas lenininis garbės raštas. Sumavus mūsų rajone socialistinio lenktyniavimo rezultatus už šiuo metų pirmąjį pusmetį pagal profesijas, Tatjana Trusova buvo pripažinta geriausia jaunąja pramonės darbuotoja ir jai įteiktas „Geriausiojo jaunojo pramonės darbuotojo“ prizas. Ir štai, išreikšdami didį pasitikėjimą darbščiaja komjaunuole, neseniai fabriko komunistai ją priėmė kandidatę į TSKP narius.

Ryšių su artėjančiu TSKP XXVI suvažiavimu, savo gyvenimą pasiryžę susieti su šlovingosios Komu-

nistų partijos gretomis ir kiti įvairių profesijų, savo darbais ir visuomenine veikla teigiamai užsirekomendavę žmonės.

Partinių organizacijų susirinkimuose buvo patenkinti Autokelių valdybos mechaniko Arūno Simėno, Miškų ūkio Svėdasų girininkijos girininko Gintauto Baršausko, Anykščių sviesto gamyklos sūrių gamintojos Danutės Blažytės, Sodininkystės tarybinio ūkio traktorininko Rimanto Mikštos, „Aušros“ kolūkio vyr. zootechniko Algio Vilkinio ir kitų darbuotojų pareiškimai, kuriuose jie prašo priimti kandidatais į TSKP narius, o pirminių partinių organizacijų nutarimus patvirtino LKP Anykščių rajono komiteto blūras.

„K. d.“ Inf.

Kad kultū jaunimo idėjinis-politinis lygis

Mūsų rajono komjaunimo aktyviai įsijungė į sąjunginę komjaunimo darbo estafetę: „TSKP suvažiavimui — garbingą sutikimą, dešimtajam penkmečiui — spartuolišką finišą!“.

Aptarnaujančių jaunimą bibliotekininkų pirmieji uždavinys — padėti komjaunimo organizacijoms suteikti jaunimą į socialistinę lenktytiavimą, skirtą partijos suvažiavimo garbei. Tuo tikslu bibliotekų darbuotojai, stengdamiesi plačiau panaudoti politinę literatūrą idėjiniam jaunimo grūdinimui, siekia kuo sėkmingiau įgyvendinti išskelbtus uždavinius TSKP CK nutarime „Dėl tolesnio ideologinio, politinio auklėjamojo darbo gerinimo“.

Kaip žinome, spalio mėnesį prasidėjo pirmieji užsiėmimai komjaunimo politinio ir ekonominio mokymo sistemoje tema: „Lenininė komunistų partija — mūsų epochos protas, garbė ir sąžinė“. Dar ruošiantis naujesiems politinio švietimo mokslo metams, kartu su LLKS Anykščių rajono komiteto darbuotojais mes sudarėme bendrą politinio-idėjinio jaunimo auklėjimo priemonių planą, kurio tikslas — pagerinti politinio švietimo ratių klausytojų ir propagandistų aptarnavimą reikalingiausia literatūra. Ypač didelį dėmesį skiriame propaguoti literatūrą apie V. Lenino gyvenimą ir veiklą. Mūsų bibliotekoje yra įrengta lentyna „I pagalbą politiniams švietimui“. Turime sudarę lektorių, propagandistų, politinio švietimo ratių klausytojų sąrašus, o kortelėse atsispindi, kurie iš jų labiausiai naudoja bibliotekos paslaugomis. Žinoma, norėtusi, kad kiekvienas jaunuolis taptų aktyviu skaitytoju, nes pastoviai plėsdamas savo politinį akiratį, jis ir gyvenime užims aktyvesnę poziciją. Viename atsiliepime jaunimo grupės skaitytoja rašo: „...daug nuostabių minčių yra parašyta apie knygas. Stai „Zmogų per gyvenimą lydi du šviesos spinduliai: saulė ir knyga“. Arba: „Knyga yra mūsų geriausias draugas. Siandien žmogus be knygos negali žengti nė žingsnio. Draugaukime su knyga, ji yra ištikima mūsų pagalbininkė. Ji padeda mums“. Ir iš kitų skaitytojų atsiliepimų matyti, kad knyga padeda skaitytojui, praplečia jo akiratį, suartina su tauriais knygų herojais, pažadina norą sekli jais, moko mylėti tai, kas gražu, ir nekęsti mūsų gyvenime dar pasitaikančio blogio.

Jauniems žmonėms patelkiame įvairaus turinio anketas: „Laisvalaikis ir knyga“, „Poetika ir aš“ ir kt. Jomis siekiame išsiaiškinti, kaip jaunimas praleidžia laisvalaikį, koks jo požiūris į knygą, mėgstamus autorius. Kartu su LLKS Anykščių rajono komiteto ateiityje numatėme organizuoti bendrą kultūros darbuotojų ir komjaunimo aktyvistų susirinkimą tema: „Naudokimės knyga — tuo neišsenkamu žinių šaltiniu“.

KOLEKTYVINIS DARBAS

2 psl. 1980. XI. 27

Bibliotekininkų kiti pareigai — įvairių knygų ir temų gausybėje padėti suteikti jaunimo grupės skaitytojų dėmesį į tas knygas, kurios padeda lavintis, formuoja jaunų žmonių pasaulėžiūrą.

Kartais gali atrodyti, kad jaunimo estetinis auklėjimas, knygos propaganda, jaunimo skatinimas vis dažniau lankytis bibliotekoje — tai tik bibliotekos darbuotojų reikalas. Tačiau šio svarbaus dar-

jaunimo istoriją, aktyvų jaunimo dalyvavimą, vykdomą dešimtojo penkmečio uždutis, apie šiuo dienų jaunimo veiklą. Jaunimo marksistinė pasaulėžiūra formuoti didelės įtakos turi visuomeninė-politinė literatūra, V. Lenino veikalų studijavimas. Kasmet analizuojame, kaip jaunimas skaito knygas visuomeninė-politinė tematika, o organizavus šia tematika kūrinių parodas — surengia-

TSKP XXVI SUVAŽIAVIMUI ARTĖJANT

bo baro neturėtų niekad pamiršti ir visų komjaunimo organizacijų sekretoriai, aktyvistai. Juk bendromis jėgomis galima būtų žymiai geresnių poslinkių pasiekti.

TSKP XXV suvažiavime buvo pabrėžta, kad žmonių idėjinio auklėjimo klausimai, naujo žmogaus — tikrojo komunizmo kūrėjo formavimo problemos užima svarbią vietą visame mūsų darbe. Partija tvirtai, tik, — pabrėžė draugas L. Brežnev, — kad jaunimas, komjaunuoliai įrašys naujus šlovinius puslapius į komunizmo metrašį“ (TSKP XXV suvažiavimo medžiaga, p. 77).

Komjaunuoliai ir jaunimas aktyviai atsiliepė į TSKP CK Generalinio Sekretoriaus, TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko draugo L. Brežnevo raginimą dešimtajį penkmetį paversti efektyvumo ir kokybės penkmečiu. Siandien nerasiame tokių darbų, gyvenimo sričių, kur aktyviai nedalyvautų komjaunimas, jaunimas. Jaunimo indėlis į politinį, kultūrinį gyvenimą iš tikrųjų didelis. Su komjaunimo vardu susijusios ir mūsų respublikos žymiausios statybos, vertingos darbo iniciatyvos, reikšmingieji pasiekimai kultūrinio gyvenimo srityje.

Mūsų bibliotekos darbuotojai aktyviai dalyvauja, rengdami jaunųjų skaitytojų konferencijas tema „Gyveniti, dirbti, mokytis leniniškai“. Su knygos bičiulių draugija yra sudaryti bendri darbo planai. Nemažai priemonių jau organizuota. Įvairių masinių renginių jaunimui metu propaguojame literatūrą apie šlovingą Lenino kom-

me pokalbius, padedančius labiau supažindinti skaitytoją su eksponuojama literatūra. Vyresniųjų klasių moksleiviams numatome praveisti pokalbį apie darbininkiškas profesijas. Jaunuosius specialistus stengiamės informuoti apie naujai gautas jų specialybės knygas, rengiame jaunimui bibliografines apžvalgas ir bibliografines pamokas. Kaupiamės iš jaunimo gautus atsiliepimus apie bibliografinę informaciją aparatą. Sudarėme aplanką „Geriausios bibliotekos jaunimo skaitytojai, bibliografinės žinovai“.

Vis dažniau skaitytojai pasinaudoja katalogais, karto-

tekomis, rodyklėmis, enciklopedijomis ir kitais leidiniais.

Artėjant TSKP XXVI suvažiavimui didelį dėmesį rajono bibliotekininkai skiria šio reikšmingo įvykio garbei skirtiems renginiams organizuoti. Svėdasy bibliotekoje yra surengta paroda: „Sutinkant TSKP XXVI suvažiavimą“, čia ruošiamasi žemdirbiams organizuoti pokalbį tema „Mūsų ūkio darbo dovanos TSKP XXVI suvažiavimui“. Jaunimo grupės skaitytojai turi individualius skaitymo planelius tema: „Nuo suvažiavimo iki suvažiavimo“, bibliotekoje sudarytas rekomenduojamos literatūros sąrašas „Sutinkant TSKP XXVI suvažiavimą“.

Troškūnų bibliotekininkai parengė nuolat veikiančią parodą: „Nuo suvažiavimo iki suvažiavimo“, ruošia susitikimą su darbo pirmūnais, darbininkų profesijų atstovais.

Panašūs renginiai organizuojami ir Andriūšiškio bibliotekoje. Čia yra paruoštas naujas aplankas: „Darbo dovanos TSKP XXVI suvažiavimui“. Aplankas nuolat papildomas nauja medžiaga.

Pasitinkant TSKP XXVI suvažiavimą, mes, rajono bibliotekininkai, sieksime, kad kuo daugiau jaunimo naudotųsi kultūros labiais.

J. Varnauskienė

Ankščių centrinės bibliotekos jaunimo sektoriaus vedėja

KRAŠTOTYRININKŲ DARBAI IR UŽDAVINIAI

Anykščių kultūros rūmuose įvyko devintoji LTSR paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos Anykščių skyriaus ataskaitinė-rinkiminė konferencija, kurioje buvo aptartas pastarųjų dvejų metų kraštotyros darbas rajone. Pagrindinį pranešimą konferencijoje perskaitė LTSR paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos Anykščių skyriaus atsakingoji sekretorė P. Malinauskienė. Pranešė pažymėjo, jog sutinkant TSKP XXVI suvažiavimą bei LTSR paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos VI suvažiavimą, buvo paskelbtas socialistinis lenktytiavimas tarp pirminių organizacijų, paruošti socialistinio lenktytiavimo nuostatai. Susumavus spalio mėnesį rezultatus, negamybinio profilio organizacijų tarpe pirmąsias vietas laimėjo Kavarsko vidurinės mokyklos pirminė kraštotyros organizacija (vadovė S. Sleikuvienė) bei Traupio aštuonmetės mokyklos pirminė kraštotyros organizacija, kuriai vadovauja V. Rimšienė.

Ataskaitoje buvo teigiamai įvertintas Troškūnų, J. Biliūno vidurinių, Žaliosios aštuonmetės mokyklų kraštotyrininkų darbas.

Siuo metu kraštotyrininkų gretose 555 nariai, 23 kolektyviniai nariai. Svarbiausias visų pirminių organizacijų uždavinys — fiksuoti nūdienos įvykius, palikti žinias apie save ateinančioms kartoms. Aktyviai į šį darbą įsijungė visos rajono mokyklos. Daugelis jų turi parengę savo istorijas — tai Kavarsko, Troškūnų, J. Biliūno vidurinių, Traupio, Burbiškio, Andriūšiškio aštuonmetės mokyklos. Kiekviena mokykla kasmet rašo metraščius. Sunkiau šis darbas vyksta rajono ūkiuose, įmonėse, įstaigose. Iki šiol savo istorijas yra parengę tik „Anykščių šilėlio“, K. Staro, „Lenino keliu“, „Atžalyno“ kolūkiai.

1979 m. lapkričio mėnesį buvo surengta rajono kraštotyrininkų darbų paroda. Geriausi darbai buvo atrinkti į Alytūje vykusią zoninę metraščių bei istorijų parodą. Tris mūsų rajono kraštotyrininkų darbai pelnė trečiąsias vietas — tai „Lenino keliu“ kolūkio metraštis, „Lenino keliu“ kolūkio komjaunimo istorija, K. Staro kolūkio istorija. Darbu autoriai V. Bagdonas, R. Slavenkas, R. Navašinskas buvo apdovanoti narodos diplomais ir medaliais.

Sutinkant Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 40-metį, Anykščių rajono kraštotyrininkai rinko medžiagą apie pirmuosius rajono komunistus. Daug vertingos medžiagos surinko Anykščių J. Biliūno, Kavarsko, Skiemonių, Troškūnų vidurinių, Juostininkų, Burbiškio aštuonmetės mokyklų kraštotyrininkai.

PARTIJOS RŪPESTIS — LIAUDIES GEROVĖS KĖLIMAS

atkel ta iš 1980.

mas. Žiemos laikotarpiui nepakankamai turima pašarų, be to, didelės jų dalies ir kokybė menka. TSKP Centro Komitetas ir Tarybinė vyriausybė teikia respublikai didelę paramą koncentruotais pašarais. Šią žiemą gyvulių augintojai iš valstybinių išteklų jų gaus 500 tūkstančių tonų. Būtina kuo racionaliau panaudoti kiekvieną šių pašarų kilogramą.

Plenumo pabrėžta, kad mėsos gamyboje labai svarbu maksimaliai panaudoti galvijų penėjimo rezervus, išsaugoti visą jų prieauglį, parduoti juos valstybei tik didelio svorio. Negalima leisti, kad metų pabaigoje sumažėtų kauliųjų skatius. Mes ir ateityje, kalbėję pranešėjas bei diskusijų dalyviai, turime visokeriopai skatinti kolūkiečius ir tarybinių ūkių darbuotojus, kad jie asmeniniame pagalbiniame ūkyje daugiau gamintų ir parduotų valstybei gyvulininkystės produktų, teiktį jėms visokeriopą pagalbą.

Per penkmetį respublikoje padidėjo liaudies vartojamų prekių gamyba. Ir ateityje šioms dirbiniams bus skiriamas daug dėmesio. Šioje srityje, pabrėžta plenumo, daugiau galėtų nuveikti kai ku-

re respublikos žmonės, gaminančios kitokios paskirties prekes.

Respublikoje kasmet atiduodama naudoti gyvenamųjų namų, kurių bendras plotas beveik 2 milijonai kvadratinųjų metrų. Tokie tempai bus išlaikyti ir toliau. Bet štai atidavimo naudoti namų valstybinių ir kooperatinių kapitalinių idėjų lėšomis užduotys sistemingai neįvykdomos. Šiuos trūkumus būtina ryžtingai šalinti.

Neseniai pasibaigė ataskaitos ir rinkimai pirminėse partinėse organizacijose. Šis darbas vyko organizuotai, dalykiškai. Dalykiškas tonas, savikritika, principingumas būdingi ir šiomis dienomis prasidėjusioms miesto ir rajonų partinėms konferencijoms. Partinės organizacijos, visi komunistai privalo išvystyti platų agitacinį ir organizacinį darbą aiškinant TSKP CK spalio plenumo ir TSRS Aukščiausiosios Tarybos sesijos nutarimus.

Kiek daugiau kaip mėnuo beliko iki dešimtojo penkmečio pabaigos. Dabar nėra svarbesnio uždavinio, kalbėjo plenumo dalyviai, kaip spartuoliškai dirbti, įvykdyti planus ir socialistinius įsipareigojimus, deramai sutikti TSKP XXVI suvažiavimą ir Lietuvos Komunistų partijos XVIII suvažiavimą.

(ELTA)

ties uždavinius.

Ataskaitinėje — rinkiminėje kraštotyrininkų konferencijoje dalyvavo LKP Centro Komiteto darbuotojas St. Jursėnas, LTSR paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos konsultantė Z. Pačiūtė. Anykščių rajono LDT vykdomojo komiteto pirminio pavaduotoja O. Galiauskaitė.

Konferencijos metu vyko kraštotyros darbų paroda. Kraštotyrininkų dėmesį ypačiai atraukė svarios, gerai paruoštos kraštotyros medžiagos, kaip Niūronių ekspedicion medžiaga, kuri surinko J. Biliūno vidurinės mokyklos mokiniai ir mokytojai, kavarskiečių mokytojų ekspedicion, vykusios 1979—1980 m. Pravydžių kaime, medžiaga, vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynos“ 1979 metų veiklos metraštis, kurį paruošė B. Milaševičius, taip pat Andriūšiškio kolūkio 1978—1979 m. metraštis, Andriūšiškio aštuonmetės mokyklos pirminės komjaunimo organizacijos istorija.

Konferencijos metu buvo įteikti apdovanojimai socialistinio lenktytiavimo nugalėtojams — Kavarsko ir Traupio mokyklų kraštotyrininkų vadovėms S. Sleikuvienėi ir V. Rimšienei. Atminimo dovanos buvo įteiktos geriausių kraštotyros darbų autoriams ir vadovams Vyno pramonės gamybinio susivienijimo atstovui B. Milaševičiui, J. Biliūno vidurinės mokyklos mokytojai V. Zemaitytei, Kavarsko vidurinės mokyklos mokytojai P. Cerniauskui, Kunigiškių aštuonmetės mokyklos mokytojai A. Tumieniui. Konferencija išrinko delegatus į LTSR paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos VI suvažiavimą.

Konferencijos dalyviams koncertavo Utenos kultūros namų etnografinis ansamblis, vadovaujamas Eleonoros Panavienės.

„K. d.“ Inf.

Komunisto Jono Gražio vadovaujama daugiakausių eskavatorių grandis — geriausia Anykščių MSMV. Penkmečio uždutį ji įvykdė jau pernai. Jonas Gražys garsėja taip pat kaip puikus jaunimo globotojas.

NUOTRAUKE: Jonas Gražys (kairėje) su savo padėjėju, Bukiškių profesinės technikos mokyklos praktikantu Rimantu Jackevičium.

A. Dilio (ELTA) nuotr.

Biblioteka ir jos skaitytojai

Liaudies patarlė sako: „Aukšą gauname iš žemės, o žinias iš knygų“. Knygas skaito visi. Jos atėjo į kiekvieno namus, į kiekvieną šeimą. Knyga lydi žmogų visais jo gyvenimo laikotarpiais. Jau vaikystėje mažyliai susipažįsta su knygelėmis vaikams, o vėliau vidurinėje, specialioje ir aukštojo mokyklose pasirodo savarankiškai studijuoti įvairių šalių literatūrą. Knygos atlieka didelį vaidmenį žmonių savišvietoje.

Andriūniškio kaimo biblioteka turi 708 skaitytojus, pradedant mažaisiais ikimokyklinukais, baigiant kolūkio pensininkais. Skaito knygas įvairių profesijų skaitytojai. Kiekvienas iš jų knygose ieško kažko gero, naujo, pamokančio. Vieni iš aktyviausių skaitytojų mokiniai — tai A. Sabaliauskaitė, V. Tamulevičiūtė, V. ir N. Kazukauskaitės, V. Kaušpėdaitė, T. Zelovaitė, A. Aleknavičiūtė, R. Vilnonytė, D. ir B. Strolaitės ir daugelis kitų. Jos ne tik geros skaitytojos, bet ir pirmos pagalbininkės bibliotekos darbe.

Noriai skaito knygas lauko darbininkai J. Sabaliauskienė, A. Valentinavičius, G. Kaušpėdienė, B. Lisauskienė, vairuotojai J. Tamošiūnas, V. Butkevičius, traktorininkai V. Stulpinas, P. Sabaliauskas ir kiti. Senesnio amžiaus žmonės — pensininkai labai mėgsta bendrauti su knyga. Jie iš knygų stengiasi pasisemti visa tai, ko negalėjo gauti būdami jauni, nes jų jaunystės laikais knygos ne visiems buvo prieinamos kaip dabar.

Aktyvūs bibliotekos knygų skaitytojai E. Pilipūnienė, M. Valentinavičienė, S. ir R. Skebaitė, J. Kriaučiūnas, J. Zarskus ir kiti. Retesni svečiai bibliotekoje ūkio specialistai. Suprantama, kolūkyje jie dirba atsakingą darbą, turi daug rūpesčių, bet reikėtų ir jiems nors retkarčiais atsilankyti

bibliotekoje, nes jų laukia nauja grožinė ir mokslinė literatūra. Neteisinga būtų pasakyti, kad visi žemės ūkio specialistai reti svečiai, yra ir mėgstančių knygą: tai agronomai A. Tylaitė, E. Kaikarienė, J. Ziukas, selekcininkė R. Paulavičienė, kontoros darbuotojos R. Vilnonytė, V. Morkūnienė, E. Nemeikšienė. Jų, kaip ir kitų ūkio specialistų darbas svarbus ir atsakingas, namuose šeimos rūpesčiai, bet jos visada paklausia: „Gal jau yra Baltušio „Su kuo valgyta druska“ trečia dalis?“, kada pasirodys viena arba kita nauja knyga.

Bendraukime su knyga, nes knygos — tai geriausi draugai. Prancūzų rašytojas-kritikas Z. Zanasas rašė: „O mano knygos, jūs — mano santaupos, meilė, šventė prie gimto židinio, poilsis seno medžio pavėsyje, bendrą leivai kelionėje ir pagaliau — kai viskas bus baigta, mano gyvenimo liudininkai“.

G. Budreikienė
Bibliotekos vedėja

Ar branginame tylą?

Per didelis triukšmas kenkia žmogaus sveikatai, ypač nervų sistemai. Taip tvirtina medikai, medicininė spauda. Tačiau ar mes branginame tylą? Pasitaiko garsios muzikos mylėtojų, kurie į įstaitojos atsuka visu garsu transistorių. Kitiems tokioje aplinkoje sunku susikaupti, nukenčia darbo kokybė.

Tokie muzikos mylėtojai ir gatvėje, miesto skvere, netgi gamtoje klausosi visu garsu paleistos muzikos, nepagalvodami, kad kiti į sodą, mišką, paupį išėjo pailsėti nuo triukšmo, pasiklausyti paukščių balsų.

Iš mažos stotelės apie šeštą valandą ryte išdauja į minkštąjį autobusą, vykstantį į tolimesnį miestą. Vairuotojas užgesino šviesą. Anksčiau rytą akys taip ir limpa — norisi miego. Jau rengiaus anusterėti, tik staiga treksitėlė, ir virš mano galvos iš autobuso lubose esančio garslakalbio didžiausiu garsu trenkė muzika, net pašokau nuo sėdynės — dingo noras miegoti.

Pro šalį ejo konduktorė. Pasakiau, kad tokiu laiku, kai dauguma keleivių snūduriuoja, netinka tokia garsi muzika.

Konduktorė nieko neatsakiusi priejo prie vairuotojo, ir garsiakalbis nutilo. Tik iš vairuotojo kabinos sklido prislopinta maloni daina.

Likau dėkingas konduktorei. Vargina mašinų, traktorių gaudesys, pavargstame ir nuo triukšmingos muzikos. Mokykimės branginti tylą, gerbti kitų poilsį.

J. Kęslas

Sustokite, nes tapsite alkoholikais

TSKP XXV suvažiavimas iškėlė mūsų visuomenei užduotį — nuolat rūpintis tarybinių žmonių komunistinės moralės ugdymu. Lemiamą įtaką mūsų pasaulėžiūrai turi pats socialistinio gyvenimo būdas.

Tačiau ne paslaptis, kad turime ir blogų ydų, kurios trukdo mums, ardo mūsų gyvenimą.

Patį blogiausią ydą yra alkoholizmas. Vis dažniau ir dažniau susiduriame su žmonėmis, kurie palengva tampa alkoholikais.

Labai nemalonu kalbėti apie žmones, kuriuos į pradžią veda alkoholis. Tokie žmonės nedaro garbės kolektyvui, jie yra lyg rūdys, kurios eda organizmą. Apie tokius žmones, kurie yra ant ribos į alkoholikus, ir norisi kalbėti.

M. Melnikaitės kolūkyje yra daug darbščių žmonių, kurie nusipelnė pagarbos. Jie vadovų ir specialistų visada gerbiama. Tačiau, kaip liaudis sako, šaukštas deguto ir statinė medaus sugadina, ūkyje yra žmonių, kurie daug daug bėdų pridaro.

Kolūkio specialistai atlyginimų dienos nelaukia, nes žino, kad po savaitę į darbą neateis ir laistys atlyginimą Juozas Kubikas, Petras Juodka, Danielius Zigelis, Bronius Pipiras, Albinas Palavenis. Beveik kiekvieną dieną su alkoholio tvaiku sutiksimi Almantą Musteikį, Joną

Stankevičių, Joną Petronį, Valentiją Kavoliūną, Vytautą Radzevičių ir kitus. Visiškai žmogaus orumą paskandino alkoholyje niekur nedirbantis Alius Kavoliūnas, kuris bastosi pakiemiais, ieškodamas, ar negaus kur išgeriti. Šie žmonės, ko gero, ir neįsivaizduoja, kaip pamažu jie slysta į pradžią. Ne vienas toks tėvas į šeimą atneša ašaras, negali juo pasidžiaugti nei motinos, nei vaikai, nei žmonos, sulaukusios grįžtančių po darbo. Jie geria, kur pakliuvo: daržinėse, tvartuose ir net pasislėpę išvietėse. Jie girti gadiną techniką, suvėlina ir nekokybiškai atlieka darbus. Nuo jų kenčia ūkis, nuo jų kenčia šeimos.

Alkoholis greitai užvaldo primityvias, pilkas smegenis, kurios neturi turiningo dvasinio gyvenimo. Alkoholis užpildo visą šių žmonių tuštybę. Jeigu įsigilinsime į šių žmonių gyvenimą, mes pamatysime, kad jie neturi jokio kilnaus tikslo, o jų kalbos vien tik apie išgertus butelius ir girtų nuotykius.

Geriantis žmogus tampa silpnadvasis, jo reikalavimai neatitinka galimybių, duodama laisvė jautuliams, instinktams, išryškėja storžieviskumas, keičiasi, bunka mąstymas. M. Melnikaitės kolūkio geriantiesiems verta prisiminti tragišką alkoholio L. Drilingos ir jo šeimos likimą.

Todėl jums vienas patarimas, meskite gerti ir įsiamoninkite, kad blaivus gyvenimas pranašesnis. Jums pats laikas sustoti, nes priešingu atveju tapsite beviltiškais alkoholikais.

P. Putinas

REDAKCIJOS PRIERAS. Redakcija vis dažniau gauna laiškus, kuriuose skaitytojai susirūpinę kalba apie tą blogį, kurį atneša alkoholis, vis aštriau pasisako apie bevalius, į alkoholizmą liūną kilmęstančius žmones. Reikia manyti, kad ir šis mūsų laikraščio skaitytojo laiškas paskatins ne vieną pasidominti mintimis, kaip kovoti su vis labiau įsigalintia blogybe, kaip padėti žmonėms, kurie dar nesusimastė, į kokią pradžią juos gali nuvesti šis blogas įprotis.

Kaimo kapela.

V. Šiaudlino nuotr.

DARBŠTUOLĮ LYDI SĖKMĖ

Rimantas Kanišauskas neatšitiktinai pasirinko mechanizatoriaus profesiją. Gimtame Kupiškio rajone, Skuodinio tarybiniame ūkyje jo tėvas dirbo kalviu, motina — laukininkystėje. Nuo mažų dienų Rimantas padėdavo tėvams tvarkyti apie namus, vėliau vasaros atostogų metu tartininkaudavo ūkyje. Tačiau vaikino akys vis kryptavo prie technikos, mašinų. Ir vyresnysis Rimantas brolis čia dirbo automašinos vairuotoju, įvairių metų sėdavo už kombaino vairo. Brolis Rimantui aiškino technikos paslaptis, siūlė mokytis traktorininku. Ir štai Rimantas Kanišauskas atvyksta į Troškūnų kaimo proftechninę mokyklą, kur įsigyja plataus profilio traktorininko-kombainininko specialybę.

Vaikystės metai Skuodinyje, mokslo Troškūnuose jau praėityje. Viskas atrodo buvęs taip neseniai. O jau septyni metai Rimantas Kanišauskas dirbuoja „Lenino keliu“ kolūkyje. Dirba gerai, sąžiningai, kruopščiai

priziūri jam patikėtą techniką. Rimantas antros klasės mechanizatorius, turi trečios klasės vairuotojo teises. Vasaros metu į laukus jis išvairuoja grūdinių kultūrų nuėmimo kombainą. Rimantas Kanišauskas ne kartą tapo socialistinio lenktyniavimo nugalėtoju, už gerą darbą jis dažnai premijuojamas piniginėmis premijomis. Jam buvo įteiktas lenininis garbės raštas, kolūkio padėkos raštai. 1977 metais Rimantas buvo pripažintas geriausiu rajono jaunuoju kombainininku. 1979 metais rajono jaunųjų kombainininkų socialiniame lenktyniavime jis užėmė antrąją vietą. Ir ūkio kombainininkų tarpe jis nuolat pelno prizines vietas. Per šiuos metus įvairių Rimantas Kanišauskas taip pat nuosirdžiai padirbėjo, labai sunkiomis sąlygomis nuimdams nuo laukų daugiametės žolės, grūdines kultūras. Susumavus ūkio kombainininkų socialistinio lenktyniavimo rezultatus, paaiškėjo, kad nugalėtoju tapo Rimantas.

Sis mechanizatorius šiemet dalyvavo ir rajono artojų varžybose, kur pelnė antrąją vietą. Kai darbo draugas Rimanto Kanišausko paklausia, kodėl jam taip sekasi, jis paaiškina, kad mechanizatoriui labai svarbu žinios, meilė darbei, gera nuotaika, tvarkinga technika. Tokius žodžius Rimantas ištaria neatšitiktinai. Jis myli darbą, myli savo profesiją, rūpinasi technikos tvarkingumu, kasdien į mechanizacijos kiemą atskuba su gera nuotaika. O laisvalaikį jis nepatingi pavartyti naujausią techninę literatūrą, pagilinti savo žinias. Rimantas Kanišauskas šį pavasarį neakivaizdiniu būdu užbaigė Svėdasų vidurinę mokyklą. Tai paprastas ir nuostabus „Lenino keliu“ kolūkio traktorininkas-kombainininkas, vienas iš gausios ūkio darbštuolių šeimos narių.

Vyt. Bagdonas

Elektros sprindžiu neišmatuosi

Bet kokioje ūkinėje veikloje apskaita turi labai svarbią reikšmę, jeigu norime be priekaištų tvarkyti ūkinius reikalus.

Elektros energijos naudojimo taisyklės reikalauja, kad sunaudotos elektros energija būtų kontroliuojama tik elektros skaitiklių pagalba, nes tik elektros skaitikliai teisingai sugeba nustatyti sunaudotos elektros energijos kiekį. Priešingu atveju netiksliams neišvengiami. Sie reikalavimai privalomi visiems elektros energijos vartotojams: tiek įstaigoms, organizacijoms, tiek ir privatiems asmenims.

Sie reikalavimai vykdomi visur, kur elektros ūkiui skiriamas deramas dėmesys, kur elektros ūkiui vadovauja atsakingi specialistai, suprantantys savo pareigas ir jaučiantys atsakomybę.

Tačiau taip yra ne visur. Štai „Ateities“ kolūkyje elektros apskaitoje apstu nesklaidumų. Čia už sunaudotą

elektros energiją atskaitoma, kaip sakoma, „pamatavus sprindžiu“. Jau kelinti metai kolūkis nesugeba įrengti elektros apskaitos prietaisų gyvenamųjų namų statybos aikštelėse, kontoros pastatui, linų džiovimo sandėliui. Šie objektai prijungti prie elektros linijų dar neatiduoti eksploatacijai, pažeidžiant eksploatacijos ir saugumo technikos taisyklių reikalavimus. Atsakingas už elektros ūkį yra energetikas J. Sriubas. Keista, kad kolūkio valdyba, gerai žinodama, jog toks elektros energijos naudojimas ne tik neracionalus, bet ir ūkiui nuostolingas, su tuo taikstosi.

Ir Svėdasų kolūkyje į energijos sunaudojimo apskaitą žiūrima abejingai. Čia dirba energetikas V. Trečias. Elektrifikavus Svėdasų gyvenvietės gatvių apšvietimą, nerandama laiko atiduoti naudojimui objektus ir įrengti elektros apskaitos prietaisus eksploatacijai. Sudeginus gyvenamųjų namų statybos aikštelėje skaitiklį, nesistengiama jį atstatyti, nors gerai žinoma, kad toks elektros energijos naudojimas ūkiui nuostolingas.

„Pirmyn į komunizmą“ kolūkyje pastatyta nauja parduotuvė ir valgykla, neužbaigus pastatė elektros įrenginių montavimo darbų ir neatidavus eksploatacijai, prijungta elektros energija. Šis pastatas šildomas elektros pagalba, neturint leidimo.

J. Bagdonas
Anykščių ER poskyrio inspektorius

**KOLEKTYVINIS
DARBAS**

3 psl. 1980. XI. 27

Užbaigiant pokalbį

Ir pažinkime, ir jauskime...

„Miškai moko žmones suprasti grožį“
A. CECHOVAS

Prisėdėjus prie kūrėjo laukų skyrelė „Gamta — visų tėviškė“ išspausdintas mokytojo J. Danilavičiaus straipsnis „Eina į mišką“ savo aktualia tematika, savo keliomis mintimis, kad nuo mažumės reikia mokytis draugystės su gamta, kad mūsų pareiga ugdyti jaunąją kartą meilę grožiui, kurį mums teikia bendravimas su gamta, susilaukę atgarsio, skaitytojai — pedagogai, gamtos mylėtojai laikraščio parašytuose straipsniuose dalijosi savo mintimis, tęsė pradėtą pokalbį apie žmogaus ir gamtos santykį, pareiškė savo nuomonę šiuo klausimu. Ne visuomet yra tinkamas suaugusių pavyzdys, abejingumo gamtos atvejis, kai kuriems kultūros ar supratimo stoka, dažnai pasitaikantis vien vartotojiškas požiūris į gamtą. Daug gerų ir teisingų minčių išsakė skaitytojai, pikindamiesi dar pasitaikančiais gamtos niokotojais, kalbėdami apie atsakomybę išsaugoti gamtos grožį ir ateities kartoms. Kad reikėtų mokytis į gamtą žiūrėti ne tik akimis, bet ir širdimi, kad ne visuomet gebame gėrėtis, labai teisingai ir taikliai pasakė savo straipsnyje mokytoja A. Obolėnienė. Gamta — tai ne vien tik nauda, bet ir grožis. Šią mintį pabrėžė daugelis laikraštyje išsivysčiusio pokalbio dalyvių.

Mes kasdien susiduriame su gamta, santykiu su ja. Ji visuomet yra aplink mus, tarp mūsų, pagaliau ir pačiuose mumyse. Ir ji mums teikia viską — vandenį ir duoną, yra mūsų maitintoja ir įkvėpėja. Nedaug berastume grožinės literatūros kūrinių, kur autoriai, norėdami giliau atskleisti savo herojų dvasinį pasaulį, nepasitelktų į pagalbą gamtos vaizdus, per juos neišreikštų žmogaus santykį su aplinka. Neapsieinama be gamtos vaizdų ir kino filmuose, ją tapo dailininkai, muzikos kalba apie ją byloja ir kompozitoriai. Bet ne tik tai menininko santykis su gamta teikia estetinį pasitenkinimą. Koks skurdus kiekvienam iš mūsų atrodytų pa-

saulis be medžių, be gėlių, be paukščių... Stebina gamtos harmonija, jos dėsningumas, nepaprastumas paprastume. Yra kuo stebėtis ir žavėtis, atidžiau pažvelgus į gamtą. Bet vis dėlto tam reikia ir žiokio tokio supratimo. Kad pamiltume gamtą, visų pirma reikia ją bent kiek pažinti. Nežinodami kuo ypatingas tas ar anas medis, augalas, koks ten gieda paukštis, galima abejingai praeiti pro šalį, būti savotiškai aklam ir kurčiam. Ir reikėtų, kad pirmąsias gamtos pažinimo pamokas duotų savo vaikams tėvai. Juk vaikystė tokia imli, žingeidi. Tėvai, kurie mokamai įvedami į pilną garsų, kvapų, spalvų mišką, pievą, laukų pasaulį, lieka jautrūs gamtai, supranta, kad neprotiškai poelgiu galima ją padaryti žałą. Nemažas vaidmuo gamtos pažinime tenka ir mokyklai. Gerasis vedliaus į gamtos pasaulį, į tą sudėtingą, įdomų pasaulį gali būti ir knygos, kuriose turime jau nemažai įdomių, patrauklių ir populiarių parašytų.

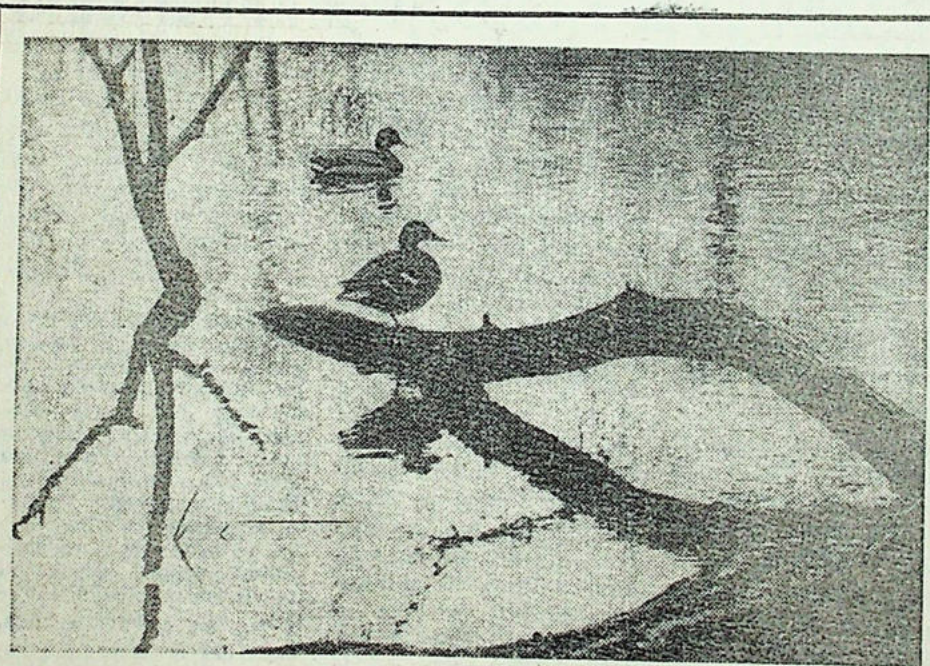
Tik bendromis pastangomis galima išsiugdyti tą, anot profesoriaus C. Kūdabos, gamtojautą, kuri apsprendžia ir žmogaus kultūrą. Blogai, jeigu tos gamtojautos, vidinės kultūros dar trūksta suaugusiems, neigiami pavyzdžiai užkrečia jaunimą. Ir tas abejingumas, abejingumas atsikartoja jaunose žmonėse kaip per padidinamą stiklą.

Paradoksaliai, kad dabar kai kurie jau darželinio amžiaus vaikai puikiai nusako lengvųjų automobilių markeles, o neatskiria gluosnio nuo alksnio, žvirblio nuo zylės. Kai kam gali kilti klausimas, argi tai būtina žinoti, kam to reikia? Bet nuo medžio, nuo paukščio, nuo upokšnio prasideda Tėvynė. Nuo meilės gamtai prasideda ir meilė gimtinei, savo liaudžiai. Be to, reikia sutikti ir su tuo, kad gamta dažniausiai būna pirmas grožio mokytojas, pirmas valios ugdytojas, tarpininkas gėrio ir blogio pažinime. Reikėtų, kad apie tai pagalvotų tėvai, auklėdami savo vaikus. Pagarbai ir jautriai žiūrė-

ti į gamtą mus turėtų versti ir tas faktas, kad vis dėlto, to norime ar nenorime, gamta neretai mums primena, kad mes esame ne tik šeimininkai, bet ir šios planetos svečiai, kad gamta gali egzistuoti be mūsų, o mes be jos — deja, ne... Naudotis gamtos turtais, grožėtis ja norės ir ateities kartos. Tai irgi įpareigoja mus būti apdairiais, protingais.

Kaskart vis aktualesnės darosi gamtos saugos problemos. Tam kaskart lieka vis mažiau abejingų. Tai byloja ir į reikalingą pokalbį įsijungusių skaitytojų straipsniai, juose išsakytos, verčiančios susimąstyti mintys. Reikia tikėtis, kad noras labiau pažinti gamtą, ją pajauti padės išsiugdyti tą būtina drauslinį savyje, vis mažiau pasitaikys mūsųose tokių, kuriems pakilti ranka nulausti medelį, suardyti lizdą, teršti mūsų apylinkes puošiančius miškus.

Vygandas Račkaitis

Likome žiemot.

J. Junevičiaus nuotr.

ANTANUI MASKOLIONUI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, reiškiamės nuoširdžią užuojautą ir liūdimės kartu.
„Gintaro“ kolūkio Repšėnų sektoriaus mechanizatoriai

FENEI STRAZDIENEI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, reiškiamės nuoširdžią užuojautą ir liūdimės kartu.
Lukoševičiai, Simonavičiai, Diliai, Baltakiai, Pukeniai, Katkevičiai

FOMUI ABRAMOVUI
Dėl mylimo tėvelio mirties reiškiamės nuoširdžią užuojautą.
Autobusų stoties darbuotojų kolektyvas

Anykščių ATJ „Turist“ autobusų vairuotojai reiškia gilią užuojautą FOMUI ABRAMOVUI, mirus mylimam tėveliui.

FENEI STRAZDIENEI
Tegu nuoširdūs užuojautos žodžiai paguodžia Tave liūdesio valandą, netekus mylimo tėvelio.
Magylos, Bružai, Matuliai, Ražinskai, Gaidžiai

Apuokas virš Virintos

Profesorius T. Ivanauskas mini, jog kadaise didysis apuokas Lietuvoje plačiai buvo paplitęs. Šiais laikais tai retas paukštis, nes mėgstama ramias, niekieno netrikdomas vietas. Štai ką papasakojo Kurklių vidurinės mokyklos V klasės mokinys Arūnas Meilus.

Buvo tylus vasaros vakaras, gal kokios paukštytės ir sučiurkšdavo, bet gamta jau ruošėsi miegui. Berniukas baigė meškerioti, susirinko savo žvejo įrankius ir per lauką leidosi link namų. Staiga virš upės, prieš srauną Virintos tėkmę, pamatė plasnį didelį paukštį. Jis skrido visai be garso, oranžinėmis akimis nužvelgdamas siūruojantį nendryną. Be abejo, leškojo kažko užkąsti. Pasak berniuko, šis paukštis buvo sulig namine žąsimi dydžio, tik raišas iš višta, karlingai sulenktu snapu ir vaiduokliška styrantiomis ausimis. Nuskrido paukštis vakaro prilemon ir kas žino, gal koklame glaudžės bruzgynė lizde jo laukė susigūžę apuokukai.

A. Kalnietis

Redaktorius
ST. VINCIONAS

Reikalinga

Anykščių kuro kontoral reikalingi: traktorininkas, darbininkas, vairuotojas.
Kreiptis: Anykščiai, Gegužės pirmosios g-vė Nr. 45.
Direktorius

Dėkoja

Nuoširdžiai dėkojame Anykščių KMK viršininkui ir visam kolektyvui, „Zemūktechnikos“ darbuotojams, Rajkoopsajungos ir Prekybinės bazės darbuotojams, klasių draugams ir auklėtojams, kaimynams, giminiams, kurie užjautė ir padėjo, laidojant Ričardą Kvietkauską.
Žmona ir vaikai

Nuoširdžiai dėkojame organizacijoms ir įstaigoms, asmenims, kurie užjautė ir padėjo mums sunkią valandą, laidojant mylimą vyrą ir tėvelį Joną Eivą.
Žmona ir vaikai

JUGANAI GRIMASAUSKIENEI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, reiškiamės nuoširdžią užuojautą.
Bendradarbis.

FOMUI ABRAMOVUI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, nuoširdžią užuojautą reiškia ATJ administracija ir profsąjunginė organizacija

FENEI STRAZDIENEI
Skaudžią gyvenimo valandą, netekus mylimo tėvelio, nuoširdžią užuojautą reiškia Limbos, Mažvylos, Veličkos, Sriubai, Zubavičiai

234930 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14-74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiškų ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективный труд» («Коллективный труд») — орган Аникияйского районного комитета КП Литвы и Аникияйского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Rinko Panevėžio spaustuovės Anykščių skyrius, Pergalės 36. Spaudė Ukmergės spaustuovė, J. Janonio 31. Spausdina antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11.257 Užsak. Nr. 1849